

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije
ponedjeljkom i petkom u 8:15

Proroštvo i apokaliptika

prorok – נביא *nabî'* [navi]

Sveto pismo;

B. Lujić, *Starozavjetni proroci*

amdg.ffdi.hr → nastava

Završetak

Knjige proroka Izaije

Iz 61-66

Granice:

Iz 60 govor Jeruzalemu

Iz 66 kraj Knjige

Lik proroka, govori o sebi:

- ❑ Što se zbilo s njim 61,1
- Pomazan מִשָּׁח, poslan שְׁלַח
 - ❑ Što najavljuje (2), što će raditi (2.3)
- Godinu milosti (2)
 - ❑ Preokreće sudbinu (2s)
- žalost → veselje (2)
- Pepeo → vijenac (3)
- Očaj → zahvalnica (3)
 - ❑ Kakav osjećaj (61,10)?
- Radostan u יְהוָה

Prorok (?) o svojim djelima

- Najava u 62,1:
- Neće šutjeti (62,1)
 - Upraviteljska uloga 62,6:
- Postavio stražare u gradu

Prorok govori zajednici

- Dijalog “vi” (61,5.6)
- Čija uloga važna?
- **Narodi (stranci) (5)**
 - Definicija zajednice (61,6):
- **Svećenici, poslužitelji Božji**
 - Poziva obnovitelje Jeruzalema na rad
 - Poziva ljubitelje Jeruzalema (66,10-14):
- **Bog kao majka**

Prorok govori Jeruzalemu

- ❑ Izravna najava u 62,2-6:
 - Novo ime (2)
 - Kraljevski vijenac (3)
 - Preokret (4):
 - ❑ ostavljena → moja milina;
 - ❑ opustošena → udata
 - Zaručnik (5)?
 - Bog se raduje zaručnici Jeruzalemu
-

Prorok navodi Božje riječi

- ❑ U govoru zajednici (62,8s)
- **Žito i vino Jeruzalemu**
 - ❑ U govoru obnoviteljima Jeruzalema (62,11):
- **Pozovite na radost kćer Sion, razlog:**
- **Dolazi Spasitelj**
 - ❑ Novo ime (12) – a) zajednici, b) kćeri
- **A) Sveti, Otkupljenici (usp. 61,6)**
- **B) Tražena, Neostavljena (usp. 62,4)**

Formule u tekstu

- Glasnička formula (65,8.13; 66,1)
- Ovako govori יהוה
- Formula Riječi Gospodnje (66,2.17.22)
- Prorokov izvještaj iz iskustva, svjedočenje:
- Rekao je יהוה (65,7) – zajednici
- (66,9 2x) – Sionu
- (66,20.21.23) – zajednici

Prorok u molitvi

- ❑ 1) Razgovor s Bogom (63,1-6)
- Koji dolazi kao osvjetnik
 - ❑ Bog u odijelu crvenom od krvi (apokalipsa)
 - ❑ Dan osvete usp. 61,2
 - ❑ 2) Zagovor (63,14b-19)
- Prorok govori Bogu u ime zajednice
 - ❑ Osobno zauzet (63,15):
- Tvoja samilost prema meni

Posrednička molitva

- **Kajanje (63,17.19; 64,5.6)**
 - Tvrdo srce (63,17)
 - Narod bez Božje vlasti (19)
 - Nečisti, opačine nas nose (64,5)
 - Odsutnost molitve (6)
 - Bog sakrio lice, predao nas zločinima
 - **Ključan zaziv (63,16 [2x]; 64,7):**
 - **Otac naš**
 - Molba u 64,8:
 - **Ne srdi se!**
-

Bog govori

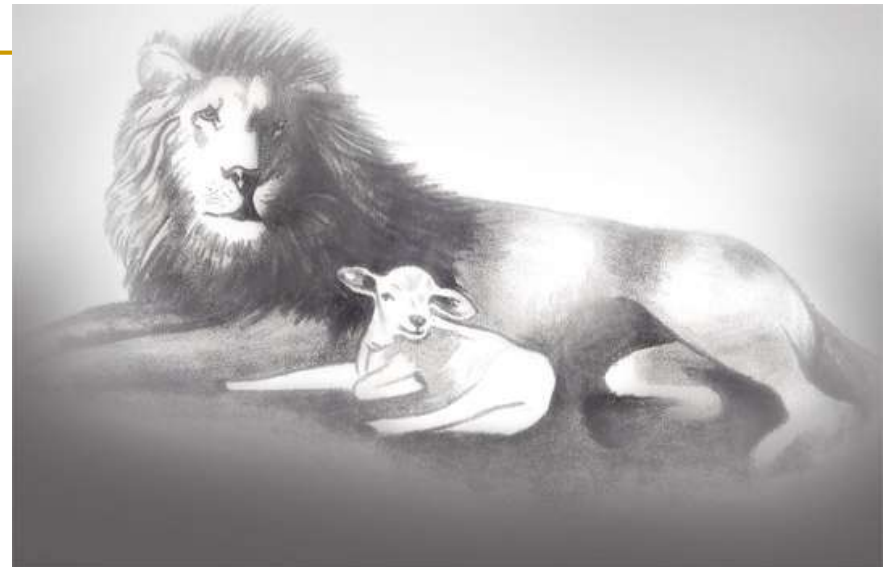
- **O zajednici u 61,7-9 (“oni”)**
 - Preokret sudbine (7):
 - **Dvostruka sramota → vječna radost**
 - **O sebi 61,8:**
 - u 1. licu: ja יהוה (8), najava?
 - **Savez vječni (8)**
 - Sudbina zajednice u 61,9:
 - **Božje sjeme među narodima (usp. 6,13)**
-

Odgovor Božji

- Božji govor u 65,1:
 - Javlja se premda ga nisu zvali
 - Podsjeća na svoja djela (2-5):
 - Pružao sam ruku
 - Narodu zlom, koji je dim i oganj
 - Božji govor u 65,8-15:
 - Najavljuje poštedu (8-10)
 - Izravan sud zločincima (11s)
 - Osuđenici, nasuprot slugama (13-15)
-

Novo stvaranje

- Božja najava u 65,17:
- **Novo nebo, nova zemlja**
 - ברא (17.18 2x)
 - Bog govori zajednici (18-25):
- **Poziva na veselje (18)**
 - Razlog: stvaranje (novog) Jeruzalema. Osobine (19-25):
- **Bog mu kliče, nema plača u gradu (19)**
- **Dug život u gradu (20.22.23)**
- **Kuće i vinogradi (21)**
- **Bog odmah uslišava (24)**
 - Kozmičko pomirenje u 65,25
- **vuk i janje, lav i tele (25 usp. 11,6-8)**

Zaključni Božji govor

- **Bog daje odgovor u davidovskoj tradiciji (66,1s)**
 - Dom Božji
 - **najava sveopćeg okupljanja (66,18-24)**
 - da vide Slavu moju (18)
 - da navještaju Slavu (19)
 - svi ljudi se klanjaju (23)
 - vaša braća – prinos (20)
 - **zajednica kao (22):**
 - **Novo nebo i nova zemlja (usp. 65,17)**
 - Završni Božji pogled (66,24):
 - **Trupla odmetnika, vječni crv i oganj**
-